การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัญหายาเสพติดของชุมชน และพัฒนา รูปแบบการป้องกันปัญหายาเสพติดโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน การศึกษาในครั้งนี้ใช้การ วิเคราะห์ข้อมูลจากการศึกษาเอกสาร การสำรวจชุมชน และการสัมภาษณ์เชิงลึกจากประชากร ผู้เกี่ยวข้อง ได้แก่ ตัวแทนประชาชนในชุมชน ผู้ปฏิบัติงานด้านการป้องกันและแก้ปัญหา ยาเสพติด และผู้บริหารที่เป็นผู้รับผิดชอบการป้องกันและแก้ปัญหายาเสพติดของชุมชน

การพัฒนารูปแบบการป้องกันปัญหายาเสพติด ใช้เทคนิคกระบวนการ 4 แบบ ได้แก่
1) กระบวนการชุมชน โดยจัดเวทีชาวบ้านกับตัวแทนชาวบ้านในชุมชน 2) การสนทนากลุ่มกับ
ผู้ปฏิบัติงานด้านการป้องกันและแก้ปัญหายาเสพติดของชุมชน 3) เทคนิคเดลฟายกับ
ผู้ทรงคุณวุฒิที่รับผิดชอบงานด้านการป้องกันและแก้ปัญหายาเสพติดของชุมชน และ4) ใช้การ
ประเมินเพื่อตัดสินรูปแบบกับผู้ทรงคุณวุฒิระดับสูงที่เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านยาเสพติด ผลการวิจัย
พบว่า

- 1. ปัจจุบันยังมีการแพร่ระบาดของยาเสพติด ได้แก่ ยาบ้า และสารระเหยในกลุ่ม ผู้ประกอบอาชีพรับจ้างและกลุ่มผู้ใช้แรงงานเป็นส่วนใหญ่ และแพร่กระจายอยู่ในชุมชนต่าง ๆ เกือบทุกชุมชน กลุ่มเลี่ยงยาเสพติดมีแนวโน้มเป็นกลุ่มเด็กและเยาวชนมากขึ้น
- 2. การพัฒนารูปแบบการป้องกันปัญหายาเสพติดโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน ประกอบด้วยรูปแบบย่อย 3 รูปแบบ ดังนี้ 1) รูปแบบการควบคุมประกอบด้วยรูปแบบย่อย 13 รูปแบบ 2) รูปแบบการป้องกันประกอบด้วยรูปแบบย่อย 16 รูปแบบ และ3) รูปแบบการ แก้ปัญหาประกอบด้วยรูปแบบย่อย 9 รูปแบบ

ข้อเสนอแนะจากงานวิจัยครั้งนี้ เนื่องจากรูปแบบการป้องกันปัญหายาเสพติดมีหลาย รูปแบบ ชุมชน หน่วยงาน หรือองค์กรต่าง ๆ สามารถเลือกรูปแบบไปใช้หรือประยุกต์ใช้ตาม ความเหมาะสมกับบริบทของพื้นที่ สภาพความพร้อม และปัจจัยสนับสนุนที่มีอยู่ของชุมชนหรือ องค์กร

The objectives of this research were to study the situations of community drug problems of Muang Municipality, Uttaradit, and to develop prevention models of drug problems with the community participation. Data from the police department and related literature from previous studies were analyzed, communities were surveyed, and representatives of people from the communities, administrators who were responsible for drug prevention were in depth interviewed. To develop models to prevent drug problems with the community participation, the following four techniques were used. First, public hearings with the representatives of the communities were held. Focus group discussions with the officers who were responsible for drug prevention in the communities were the second technique. Using Delphi technique with the experts who were dealing with drug prevention and problem solving in the communities was the third technique. The last technique was the use of expert judgment. The results of the research showed that:

- 1. There was still a spread of drug abuse, methamphetamine and inhalants, mostly among unskilled workingmen at the moment. These drugs also spread in almost every community. There was a growing tendency for children and adolescents to become at-risk drug abusers.
- 2. The conclusion of development of models to prevent drug problems with the community participation has come up with 3 major models. First, the model of controlling consisted of 13 minor models. Second, the model of prevention comprised 16 minor models. Last, the model of problem solving had 9 minor models.

There is one suggestion from the study. Because there are many kinds of drug prevention models and communities have different contexts and environments, each model should be carefully selected or adapted in order to perfectly fit each community.